

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izda vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 24 K, pol leta 12 K in za četrť leta 6 K. — Naročnina izven Jugoslavije 32 K. — Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Katoškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo, če obsegajo 4 strani 40 vin, na 8 straneh 60 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnine, inserate in reklamacije. Za inserate se plačuje od enoslopnih petičev za enkrat K 1.80. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 50 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. Neapre reklamacije so poštnine proste.

Dr. Korošec in naš kmet.

Naša dolžnost je, da se po strli stavki, ki je ogrožala temelje naše države, spomnimo moža, ki ima največ zaslug za Slovenijo in trobratsko nam Jugoslavijo. In ta mož, ki ga lahko imenujemo očeta domovine, je sedanji prometni minister dr. Anton Korošec. Ako dolguje dr. Korošcu zahvalo slovenski narod, mora osobito slovenski kmet zreti z očesom hvalečnosti na dr. Korošca kot prvobojevnika kmetijske narodne in gospodarske svobode. Dr. Korošec je bil že vstari Avstriji prvi mož, ki si je postavil kot ustanovitelj Kmetске zveze cilj in nalogo: pomagati slovenskemu kmetu do narodnih, gospodarskih in političnih pravic. Delovanje naše Kmetске zveze za dobrobit kmetiskega stanu pod vodstvom dr. Korošca je javnosti dovolj znano. Zastopnikov slovenskega kmeta v dunajskem parlamentu se lahko vedno spominjamo s ponosom.

V dobi vojne, ko je šlo našim narodnim voditeljem za glavo, ni zapustil od vsi strani zatiranega slovenskega kmeta dr. Korošec. V vojnem času, ko je bila nevarnost za našega kmeta največja, ko ga je hotela Avstrija popolnoma izmordati in uničiti potom nasilnih rekvizicij, je ustavil ravno dr. Korošec to pogubeno povodenj z jezom majniške deklaracije, v kateri je zahteval od Avstrije pravico in samostojnost slovenskega naroda. Šele po majniški deklaraciji je uvidela Avstrija, da smo Slovenci narod, kateri zahteva enakopravnost, kakor so jo uživali že drugi avstrijski narodi.

Ko je kar čez noč razpadla Avstrija in so Lah in Nemci že imeli gotove načrte, koliko si bo kateri odrezal od Slovenije, je bil dr. Korošec oni mož, ki je preprečil podjarmljenje slovenskega naroda in nas spravil pod edino rešilno okrilje bratskega nam srbskega naroda. Delo ujedinjenja SHS naroda je delo in zasluga dr. Korošca.

Kakor hitro smo si pa Srbi, Hrvati in Slovenci podali roke v skupno državo, je stopil dr. Korošec v vlado in vodil s spretno in požrtvovalno roko na zadovoljnost cele države ministrstvo prehrane.

Po ostavki našega prvega ministrstva je prišla na krmilo demokratično-socialistična vlada, ki je bila večmesečno zlo za celo Jugoslavijo.

Za demokrati in socialisti sta prejela v roke državne vaje Protič in Korošec.

Ravno pod sedanjo vlado je prestala naša mlada država dokaj nevarno preizkušnjo, za katere ugodno rešitev se imamo edinele zahvaliti politično preizkušeni glavi dr. Korošcu.

Naši komunisti, nahujskani in plačani od Italijanov, Nemcev in Madžarov, so nameravali strmo glavi vlado in državo in uvesti boljševiške razmere po ruskem receptu. Začeli so svoj protidržavni boj s stavko železničarjev in s splošnim štrajkom delavstva. Ako bi se bil posrečil komunistični prevrat, bi bil najbolj prizadet, da, čisto oropan, naš kmet. Da se temelji naše države niso prevrnili, da je danes naš kmet samostojen gospodar svoje posesti, za to celotno rešitev pripada glavna zasluga našemu prometnemu ministru dr. Korošcu, ki je v dobi komaj minulega štrajka neustrašeno modro in brez surovega nasilja strli stavko, rešil državo in obvaroval našega kmeta pred ropom in plenitvijo komunistov.

Koroševa zmaga nad komunistično stavko ne zanje priznanja samo od nas Slovencev, ampak cellega SHS naroda, kateremu sta država in nje obstoj nekaj svelega.

Korošec, mož prvobojevnika za rešitev slovenskega kmeta v dobi stare Avstrije, Korošec ustanovitelj Jugoslavije, Korošec za časa stavke komunistov rešitelj domovine, res zasluži, da mu naš kmetiški rod prizna prav od srca: Dr. Korošec je in ostane oče naše domovine!

Toliko smo na kratko zapisali o dr. Korošcu, da je lahko vsak naš kmet in pristaš ponosen, da ima naša Kmetška zveza moža, na katerega ne zre s ponosom samo naš slovenski rod, ampak cela Jugoslavija, da, večkrat — cela Evropa. Dr. Korošec posedla samo naša stranka in Kmetška zveza, ne pa liberalci, samostojni ali socialni demokratje. Dokler bo krmilil našo stranko in Kmetško zvezo dr. Korošec, lahko mirno trdimo, bo tudi naš kmet obvarovan pred raznimi, ravno za kmeta najbolj nevarnimi boljševiški prekucljami.

Kmetška zveza in Zveza viničarjev.

Dne 18. aprila se je v Mariboru ustanovila Zveza viničarjev za mariborski okraj, kakor jo imajo že viničarji ljutomerskih gor. Namen Zveze viničarjev je, da se viničarji skupno potegujejo za svoje pravice, da si priborijo pravico, ki jim gre. To hočejo doseči na krščanski podlagi medsebojne vzajemnosti med stanovi, ne kakor socialni demokratje ali kakor se sedaj imenujejo komunisti, ki hočejo vse druge stanove uničiti, da sami zavladajo nad vsem svetom! Krščanska zveza viničarjev se hoče potegovati z vsemi silami za svoje pravice, toda tako, da po krivici ne trpe vsled tega drugi stanovi, zlasti kmetiški stan, s katerim je viničarski stan tako tesno spojen.

Zveza viničarjev in Kmetška zveza, obe sta stanovski organizaciji ene in iste krščanske Slovenske ljudske stranke. Obe zvezi sta kakor dve sestri, dve hčeri ene matere Slovenske ljudske stranke. Vsaka se hoče potegovati za svoje stanovske koristi, Kmetška zveza za kmetске, Zveza viničarjev za viničarske, obe pa tako, da eden stan drugemu krivice ne dela. Saj krščanska misel uči, da so vsi stanovi potrebni, posebno pa je še potreben kmetiški in delavski stan med katerim je tudi viničarski.

Kmetška zveza se je koj spočetka, ko se je ustanovila, ravnotako zavzemala za viničarje

kakor za kmete. Na ustanovnem shodu Kmetске zveze, 21. januarja 1907, že takrat se je poudarjalo, da Kmetška zveza ni samo za kmete, ampak da se mora brigati za kmetško prebivalstvo sploh, tudi za kmetске delavce, viničarje in posle. Sedanji minister dr. Jankovič je tedaj poudarjal, da se mora Kmetška zveza v državnem zboru posebno potegovati za starostno zavarovanje kmetških delavcev, viničarjev in poslov, da na stare dni ne bodo več prisiljeni vzeti beraško palico v roke. Poslanci Kmetске zveze in Slovenske ljudske stranke so si v državnem zboru posebno prizadevali za starostno zavarovanje. Dr. Krek je izdelal lep načrt, da bi se ravno delavcem, viničarjem in poslom na stare dni pomagali za slučaj onemoglosti ali starosti, da bi na stare dni dobili nekaj penzije. Naši listi, zlasti „Slovenski Gospodar“ so viničarje in kmetске delavce opozarjali, naj na svojih shodih in zborovanjih zahtevajo skorajšnjo rešitev tega nujnega vprašanja. Pripomniti pa je treba, da so leta 1908 ravno socialni demokratje bili proti temu, da bi bili tudi kmetiški delavci pritegnjeni v zavarovanje. Tisti socialni demokratje, ki se zdaj cedijo h navsile ljubenci do viničarjev.

Ravnotako so se poslanci Kmetске zveze v državnem zboru potegovali za potrebe viničarjev, n. pr. l. 1908 in 1909, ko je bila velika suša in pomanjkanje krme, je Kmetška zveza zahtevala

od vlade podporo za krmo posebej še za viničarje, ravnotako kakor za kmete.

Tudi shode za viničarje je prirejela Kmetška zveza. Takoj drugo leto po svoji ustanovitvi je priredila v Mariboru prvi viničarski shod, 14. jun. 1908, na katerem so se obravnavale stanovske zadeve. Naslednje leto 1909 so se na velikonočni pondeljek zopet zbrali viničarji v velikem številu v Mariboru. Vodil je zborovanje dr. Anton Korošec.

Eno leto pred vojsko, leto 1913, pa so se viničarji začeli posebej organizirati. Viničarji mariborske okolice so si osnovali svojo skupino Jugoslovanske strokovne zveze.

Vojska je Zvezo viničarjev, ki se je tako lepo razvijala, popolnoma razdrla. Lansko leto pa se je začelo zopet gibati med viničarji. Najprej viničarji ljutomerskih gor, ki služijo po večini nemški gospodi. Zdej so organizirani tudi viničarji mariborskega okraja. Zadnji shod viničarjev v Mariboru je pokazal, kako potrebna je Zveza viničarjev. Zlasti viničarji raznih nemških gosposkih vinogradnih posestnikov, ki se jim vobče mnogo slabše godi nego viničarjem v kmetških viničarijah, uvidevajo potrebo združenja. A združiti in organizirati se hočejo na krščanski podlagi, ne na brezverski podlagi socialnih demokratov, ki hočejo s svojimi razrednim bojem razdreti vzajemnost in slogo med viničarji in kmeti.

Zveze viničarjev morajo z radostjo pozdraviti tudi kmetje. Ravno Zveza viničarjev bo zadušila že vnaprej vsak poizkus socializma in komunistov, da bi zvalili v svoj rdeči tabor naše dobre, krščanske misleče viničarje ter jih pridobili za svoje razdiralno delo.

Kmetška zveza in Zveza viničarjev bosta sicer vsaka za-se delovale za svoje stanovske koristi; skupno in vzajemno in kakor en mož pa bosta nastopali, kadar se bo šlo za koristi kmetškega prebivalstva sploh, zlasti pa za ohranitev odločno krščanskega mišljenja med našim narodom.

Boj proti peronospori in ravnanje s poškodovanimi poganjki in listjem vinske trte.

Zadnje dni je naredil vihar, ki je dosegel v noči od 5. na 6. majnika svoj vrhunec, precejšno škodo v naših vinogradih, posebno v severno-vzhodnih in severno-zapadnih legah. Kar ni polomil in odtrgal je tako močno zbičal, da je mladje in perje poškodovano kakor po toči.

Vinogradniki se s tem opozarjajo, da so taki vinogradi posebno podvrženi okuženju po peronospori in drugih boleznih. Da se okuženje po peronospori prepreči, se priporoča v takih vinogradih škropljenje nemudoma izvesti. Za to škropljenje je pripraviti močnejše galično-apnene zmesi. Vzeti je najmanj poldrugo kilo galice na 100 litrov vode.

Listje in polomljene poganjke, v kolikor so močno poškodovani in se sušijo, je najbolje odtrgati in odstraniti iz vinograda. Na njih mesto je vzrediti iz zalistkov, ki poženejo kmalu pri vsakem kolencu, nove listje in nove poganjke, ozir. nove vršičke. To se lahko doseže na ta